

— og paa lignende Maade lade dem træde i Kraft meget tidligere, hvorved man vilde have imødekommet et meget gammelt Krav, særlig fra Skibsværfternes Side, om at komme til at arbejde under lettere Vilkaar overfor Udlandet end hidtil. Jeg beklager som sagt, at det af forskellige andre Grunde ikke er lykkedes at komme til Enighed derom, men jeg har ikke villet undlade at omtale det her, fordi dette Ønske har min fulde Sympati.

Jeg skal ikke fordybe mig videre i Sagen. Vort Hovedsyn paa den er som sagt det, at vi stemme for Lovforslaget, fordi vi ikke vente i Øjeblikket at kunne naa videre, og vi ville da i den kommende Tid ganske naturligt, naar Loven om 8 Aar skal til Revision paa ny, være frit stillede til at arbejde paa de Kravs Fremme, som vi ønske fremmede.

Sonne: Jeg ønsker kort at motivere min Afstemning i denne betydningsfulde Sag. Jeg er paa væsentlige Punkter enig med, hvad der er udtalt af det ærede Højremendretal i Betænkningen. Det gælder ogsaa de Betragtninger, der af det paagældende Mindretal ere fremsatte i Henseende til Toldbeskyttelsens Nedsættelse som ledende Tendens ved Behandlingen af det foreliggende Forslag. Jeg beklager, at denne Tendens er bleven fulgt, fordi ogsaa jeg anser den for overmaade uheldig for vort Erhvervsliv, dels under Hensyn til den toldpolitiske Kurs, der følges i de omliggende Lande, dels under Hensyn til den Nedgangsperiode, som vi efter alle Solemærker at dømme staa lige overfor.

Det turde være naturligt, at jeg, som i denne Sag ikke er hemmet af Partihensyn, føler mig foranlediget til at afgive min Stemme, saaledes som jeg vilde stemme, hvis Sagen laa saaledes for, at een Stemme — altsaa min — var afgørende for Sagens Skæbne. Jeg fæster mig da ved den Kendsgerning, at en betydelig Majoritet i Befolkningen hylder de frihandelsvenlige Anskuelser, som have været Ledemotivet ved Behandlingen af det her foreliggende Forslag, og som have fundet et kraftigt Udtryk ved alle de tidligere talrige frugtesløse Forsøg paa at tilvejebringe en Toldreform. Jeg beklager, at dette er saa. Jeg beklager det meget, fordi det er min fulde Overbevisning, at Forfølgelsen af denne Tendens kun kan hidføre en Svækkelse af den vigtige Side af dansk Erhvervsliv, hvis vitale Inter-

esser berøres af Toldloven. Men jeg regner med denne Kendsgerning og dette ikke mindst, fordi jeg ved, at de frihandelsvenlige Tendenser ere lyste i Kuld og Køn af den store Del af Landbefolkningen og dens Rigsdagsrepræsentanter, som i Henseende til Fastholden af et en Gang valgt Standpunkt i saadanne Spørgsmaal turde være at regne som den mest konservative Del af Landets Befolkning.

Under disse Omstændigheder tør jeg i denne Sag ikke slaa mig til Ro med et: Kommer Tid, kommer Raad. Ikke blot ere Omstændighederne i dette Øjeblik overmaade ugunstige for Gennemførelsen af en Toldreform af det Tilsnit, som jeg kunde ønske, men jeg tror, at det vilde være ganske illusorisk at regne med, at Vilkaarene i en overskuelig Fremtid skulde blive gunstigere i saa Henseende — tværtimod. Jeg erkender, at der, saaledes som Toldforslaget nu ligger for, dog i nogen Maade er vist Hensyntagen og gjort Indrømmelser overfor den Mindretalsanskuelse, som jeg i det væsentlige betragter som min i denne Sag. Jeg beklager, som anført, at se mig henvist til at maatte regne med, at et magert Forlig i denne Sag er at foretrække fremfor Sagens Henvisning til en ubestemt Fremtid, hvor Afgørelsen rimeligvis vilde blive en saadan, at Mindretallets Anskuelser vilde blive uden Indflydelse paa Afgørelsens Resultat. Jeg regner endvidere med den Mulighed, at de Erfaringer, der indvindes, hvis dette Forslag ophøjes til Lov, kunne komme til at tjene som en Advarsel mod i Fremtiden og i alt Fald saa længe, man i Nabolandene opretholder den nu fulgte Toldkurs, at gøre Frihandelstendenserne yderligere og skæbnesyngre Indrømmelser. Idet jeg saa endelig regner med, at store Dele af vort Erhvervsliv nære et bestemt Ønske om at komme til en Afslutning med denne Sag og i det store og hele foretrække selv en Afgørelse som den, der nu foreligger, fremfor vedblivende at se denne Sag skudt ud i det uvisse, vedblivende at have en forestaaende Toldrevision hængende som et truende Damoklessværd over sit Hoved, turde jeg ikke paatage mig Ansvar for ved min Stemmeafgivning at udskyde denne Sags Afgørelse til et senere Tidspunkt og et Tidspunkt, hvor Afgørelsen efter menneskelig Beregning vilde komme til at fjerne sig end mere fra det, som jeg anser for det rette. Den logiske Konsekvens af disse mine Betragtninger bliver, at jeg stemmer for Forslaget, som det her foreligger.